

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א'ר

ערב שבת קודש פ' בהעלותך, ט"ו סיון ה'תשע"ז

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים ושבע שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקט"ו שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

ר' נתנאל ב"ר אפרים ע"ה נסים

נפטר ביום ט"ז סיון ה'תשס"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת דבורה בת אסתר תחיל' נסים

לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת

גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע"י ילדיהם

ר' עמוס וזוגתו מרת רישא שיחיו נסים

ר' אפרים וזוגתו מרת מריטה שיחיו נסים

ר' דוד וזוגתו מרת אורה שיחיו בורק

* * *

לזכות

הו"ח ר' ברוך אהרן בן דינה שיחיל'

לרפואה שלימה וקרובה תיכף ומיד ממש

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח'י רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

הבנת פירוש רש"י כפשוטו דווקא

בקשר עם פ' השבוע, מובא בזה צילום (מוקטן) ממענה
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלת המניחים
על ביאור בפרש"י בפרשתנו (בהעלותך ט, ז)

(השיחה נדפסה בלקו"ש חכ"ח ע' 68 ואילך)

פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה ובסוגריים מרובעות):

(א) מהו הפירוש בתשובת משה "אין קדשים קרבים בטומאה", [כפשוטו (שהרי בפרש"י עה"ת מדובר כאן) שכשיש טומאה – אין קדשים קרבים. שהם הפכים: (י"ל דוגמא: כפרה על שציער עצמו מן היין (פרש"י נשא ו, יא) מביאה רק לאחר שמטהר דוקא]. ע"ז הקשו בהנ"ל הא: דלמא רק בנוגע לעצם פעולת ההקרבה ([?] והאכילה) – אבל לא לענין דלהקריב קרבן (ושאני נזיר כו' – וע"ד המבואר בספרי כאן בדרכי לימוד ההלכה – או ששם מפני שלא נזהר כו')] דלכאורה, מה בכך אשר הפסח הוא "קרבן ה" (קדשים) וזריקתו צ"ל בטהרה, והרי גם ישראלים הטהורים לא זרקו בעצמם את הדם, רק הכהנים זרקו עבורם, ומהו החסרון בזה שהם טמאים [– טומאה וקרבן (ומקדש) סתירה זל"ז –]. ומהו הפירוש ב"אין קדשים קרבים בטומאה"? (באם הכוונה, שמשא אמר להם שאין קדשים קרבים על מי שהוא טמא, כי כן הדין הוא דקדשים, הרי לא הי' להם [להקשות] "זרק הדם עלינו"? [וע"ד "אם שמעת כו" (פרש"י שמיני יא, יט)].

(ב) בפ' אחרי (יז, ד), נאמר [בתחלת הפ'] הלשון "קרבן לה", ובפרש"י [ומיוסד ע"ז ההתחלה – (שם, ג): במוקדשין הכתוב מדבר [שנא' להקריב קרבן. ותיכף ממש לאח"ז (ובכ"ז "כמובן" לא שמו לב לזה) כ' שזבחייהם צ"ל לפתח אוה"מ (אלא שזבחהעלתך נתברר – שאין זבח שלא יהי' ג"כ קרבן)]. ומכיון שמקודם (טרם שאמר להם משה) לא ידעו שהם קדשים, רק זבח בעלמא, פאפן ידעו [מפ' מפורש כנ"ל]. ששיחטתו צ"ל בעזרה (והרי נתבאר בשיחות שבשבתות הקודמות, דמ"ש "ולא יכלו לעשות הפסח" (ולא שלא הניחום) הוא שהם עצמם ידעו שאין יכולים לעשותו)?

כמה אפשר להיות עניו?!

האשה, בני-ישראל, היא אשה ומלכה של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שאז צריך הבעל - המלך, להעמיד לה את כל צרכי' בתור מלכה ● לבני-ישראל יש את מלא הזכות לתבוע: מה זה הגלות הזו, מה זאת-אומרת שהבעל הלך למדינת הים בה-בשעה שהיתה חופה וקידושין ע"פ דת משה וישראל בין האשה (בני"י) והבעל (הקב"ה), ובנוסף לכך האשה נקי' וטהורה - ואם-כן, היתכן שהבעל הלך למדינת הים, היתכן שישנו גלות?!! ● ורק כיון שבני ישראל הם כאלו ענוים, שגדולים מהם אי אפשר להיות - לכן אינם תובעים זאת אבל, כמה השיעור להיות עניו - תן דפיקה על השולחן ותגיד שיביאו את משיח תיכף ומיד!! ● משיחת ש"פ בהעלותך ה'תשמ"א - בלתי מוגה תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

ועוד: מה הפשט שהמדובר בסוף סוטה הוא רק בנוגע ליהודים, הלא מדובר שם גם על המצב שיהי' בעולם?

ב. והביאור בזה:

כל העולם נברא "בשביל ישראל שנקראו ראשית"⁴. אמנם, ישנם ענינים בעולם השייכים באופן ישיר לבני ישראל, ישנם ענינים בעולם השייכים בגלוי רק לגוים וישנם ענינים בעולם השייכים במשותף הן לבני ישראל והן לגוים.

ובזה מתבטא החילוק בין המדובר בסוף מס' סוטה למדובר במס' סנהדרין:

א. בנוגע לשאלה ששאלו על הנכתב במכתב כללי (די"ג אייר תשמ"א²), אודות "המצב הרוחני והגשמי - בעולם כולו, בנוגע ליהודים ובנוגע ליהדות, הלא יציב בכלל וההולך ומתדרדר ר"ל", בהערה על המילים בעולם כולו: משא"כ המדובר בסוף סוטה: בעקבות משיחא כו' - שהוא בנוגע ליהודים.

ולכאורה - הקשו - מדוע לא מזכירים (במכתב) את הסימנים המובאים במס' סנהדרין³ אודות מצב הגוים בעולם בעקבתא דמשיחא, שהם ילחמו זה בזה כו'?

(1) בהערות התמימים ואנ"ש דמאריסטאון גליון רטו.

(2) נדפס בלקו"ש חכ"ב ע' 321.

(3) צז, א ואילך.

(4) רש"י בתחלת פירושו עה"ת. ועוד - נסמן בלקו"ש ח"ט ע' 192 הערה 48.

במס' סוטה מדובר אודות מצבם של בני ישראל בעקבתא דמשיחא, וכיון שכל העולם נברא בשביל ישראל, מדובר שם על ענינים שיהיו בעולם הקשורים באופן ישיר לבני, או על ענינים משותפים הקשורים הן לבני והן לגוים.

ולדוגמא הענין שמובא שם⁵, אשר בזמן דעקבתא דמשיחא יהי "היין ביוקר" – דבר הנוגע לבני ישראל באופן ישיר בנוגע ליין לקידוש ולהבדלה; אולם אין הכוונה שרק היין לקידוש ולהבדלה (הקשור לבני) יתייקר ולא כל שאר היינות שבעולם, אלא ודאי שכל היינות יהיו ביוקר, אך זה מובא במס' סוטה רק משום שזה נוגע לבני.

משא"כ במס' סנהדרין מדובר אודות מצב העולם, אשר כולל בתוכו גם את אותם ענינים השייכים בגלוי רק לגוים, וכן את הענינים המשותפים שישנם אצל הגוים ובני ישראל.

ג. עפ"ז יובן מה שהגמ' אומרת שם בסנהדרין⁶ בנוגע לסימנים דעקבתא דמשיחא, ש"אין לך קץ מגולה מזה", שם מדובר אודות הסימנים שיהיו אצל הגוים בעולם, שילחמו זה בזה, וזהו דבר הנראה בגלוי, "מגולה".

ובפרט כפי שרואים בגלוי איך זה מתקיים כעת, כיצד הם יורים והורגים אחד את השני (אלא שאת ההכנות לכך לא רואים בגלוי, אך את המעשה בפועל רואים בגלוי).

משא"כ הסימנים המובאים במס' סוטה הם ענינים הקשורים לבני ביחס להקב"ה – דברים שאינם נראים בגלוי לעיני בשר, ולדוגמא הענין ד"בת קמה באמה כו" שמובא שם, וכיו"ב.

[וזהו (גם) הסיבה לכך שבמכתב צויין דוקא לגמ' בסוטה, כיון שהוא נכתב בחודש אייר (י"ג אייר) באמצע ימי הספירה שיש

5) מט, ריש ע"ב.

6) צח, א.

7) יום היארצייט של הור"ח ר' ישראל ארי' ליב ז"ל, אחיו של – יבלחט"א – כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א.

להם שייכות עם מס' סוטה – כידוע המנהג שכ"ק מו"ח אדמו"ר גילה⁸ שבימי הספירה ילמדו מס' סוטה ויסיימוה עד חג השבועות, כשמסיימים לספור ספירת העומר].

ד. והנה, הטעם לזה שבמסכת סנהדרין מדובר אודות מצב העולם (בעקבתא דמשיחא) ואילו במסכת סוטה מדובר אודות מצב בני-ישראל:

סנהדרין ענינם – לתת הוראות ולפסוק איך על כל העולם להתנהג, לכן במס' סנהדרין מדובר אודות מצב העולם.

משא"כ הענין של סוטה לא שייך כלל אצל גוים, אלא רק אצל בני – שהרי כדי שתהי' סוטה בהכרח שתהי' נשואה על ידי חופה וקידושין כדת משה וישראל, ובאם הי' הענין ד"ונסתר"ה⁹ – היא הופכת לסוטה; לכן במס' סוטה מדובר אודות המצב אצל בני ישראל.

ה. הביאור בפרטיות בהשייכות של סוטה לבני-ישראל דוקא – כפי שזה ברוחניות הענינים:

הוזכר לעיל שכל הענין דסוטה שייך רק אצל בני, כיון שלאשה מוכרח שיהי' בעל שנישאה לו בחופה וקידושין ע"פ דת משה וישראל.

הענין של בעל ואשתו, איש ואשה, הוא – הקב"ה ובני ישראל, אשר משתלשל למטה בצורת איש ואשה (כמדובר בארוכה בשיר השירים), שביניהם היו חופה וקידושין.

אמנם אח"כ יכול להיות הענין ד"כי תשטה אשתו"¹⁰, שאצל יהודי תכנס רוח שטות והוא יעבור עבירה, ש"אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות"¹¹, אבל אח"כ

8) "היום יום" ז' אייר.

9) נשא ה, יג.

10) שם, יב.

11) סוטה ג, א (הובא ברש"י עה"פ). וראה באתי לגני ה'תש"י פ"ג.

לחץ, אבל כאשר הגויים מרגישים בחולשה באיזו נקודה, ושאפשר ללחוץ – לוחצים... ר' הלל זיידמן: זה חדש לגמרי בשבילי. בהיותי בארץ ישראל שוחחתי עם כמה ראשי מפלגות וכולם היו מאוחדים בדעתם בדבר ירושלים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: זה באופן רשמי, אבל למעשה זה לא כך.

ר' הלל זיידמן: דיברתי עם מנחם בגין בעת שביקר כאן באחרונה, ולא שמעתי ממנו שום דבר על זה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: גם הוא אינו די איתן בנדון זה. דיברתי על זה עם איש מן הצמרת בישראל, והוא בהיותו איש ישר אמר לי, שאינו מסכים איתי, ועד שהטיף לי, אם יפול ח"ו חייל אחד, והרי פקוח נפש דוחה כל התורה כולה וכו'.

ר' הלל זיידמן: הרי אפשר לברר את הדבר?

כ"ק אדמו"ר שליט"א: מסופקני אם אפשר לברר. אינני מאמין אם לממשלה עצמה ברורה עמדתה בנדון זה, ויתכן שיעבור עוד זמן עד שתוברר.

(ע"כ מה שפורסם מיחידות זו)

ישנו יהודי שצועק ואומר כי הוא הוא זה שיביא את השלום!

[.] כמדובר כמה פעמים, מסירת שטחים פוגעת מיד (לא בעוד כמה שנים) בבטחון ובפיקוח-נפש של כמה וכמה מבני-ישראל.

ואעפ"כ ישנו יהודי שנמצא בהלך-רוח כזה – צועק ואומר שהוא המנהיג של כמה וכמה מבני, והוא זה שצריכים לעשות כפי מה שנראה בעיניו, והוא הוא זה שיביא את השלום!

– לא יתכן שלום של קיימא כאשר הוא בנוי על גזל, ולא יתכן שלום של קיימא כאשר הוא בנוי על ענין שמעמיד בסכנה אפילו יהודי אחד, על-אחת-כמה-וכמה עניין שמעמיד בסכנה כמה וכמה מבני-ישראל, הי'-לא-תהי'; ולא יתכן שלום של קיימא כאשר לא קיים צד שני שאיתו ניתן לדבר.

(תרגום חפשי משיחת ל"ג בעומר ה'תשל"ח - בלתי מוגה)

מוכנים אפילו ליהרג, העיקר לא לפרוש מהכסאות...

אחד כתב לי אימרה חדשה שישנה בארץ ישראל – 'יהרג ואל יפרוש'... הרי ישנו הדין ד'יהרג ואל יעבור', ועכשיו יש אימרה חדשה – 'יהרג ואל יפרוש'!

שאלתי אותו: מה הכוונה בזה? וענה לי: מה אינך מבין, 'יהרג ואל יפרוש' – מוכנים לעשות את כל הענינים, אפילו ליהרג, העיקר לא לפרוש מהכסאות... כדי להאחז בכסאות מותר להעמיד שנים וחצי מליון יהודים בסכנה, ר"ל היל"ת!

(משיחת ש"פ בהעלותך ה'תש"ל - בלתי מוגה)

ממשלה שתוותר על ירושלים לא תתקיים אף יום!

בקשר עם חידוש הדיבורים על מסירת שטחים בעיה"ק ירושלים לשונאי ישראל היל"ת, אנו מביאים בזאת קטע נדיר ומיוחד מיחידות של ר' הלל זיידמן (שהי' אז עתונאי ועסקן דתי בארה"ב) אצל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, בתחילת חודש כסלו ה'תשכ"ח (בלתי מוגה)

(יחידות זו נחשפה לראשונה בגליון ה-300 של "יחי המלך")

ר' הלל זיידמן: הנשיא שז"ר אמר לי: אני מבין שכולם שואלים מדוע הרבי אינו בא ארצה. אני אינני שואל (אמר שז"ר והוסיף): אינני משיא עצות לרבי, במיוחד מיום שנכנסתי לשלטון. אבל דבר אחד אני כן מבקש, שהרבי יואיל לצוות על מספר חסידיו ואנשי מעשה, שיעלו לירושלים העתיקה על מנת לשקם מחדש את שכונת חב"ד, מיסודו של ה"צמח צדק" ז"ל. מר משה סגל כבר השתקע שם. המרכז מטעם הממשלה לעניני ירושלים העתיקה קבל הוראות להעניק כל עזרה למטרה זו. יבואו אנשי מסחר, תעשי' ומלאכה, בכדי שהישוב בשכונה יהי' נושא (את) עצמו. פוסקים שאסור לעזוב את שטחי ארץ ישראל, אבל הם עדיין אינם שלנו – כל זמן שיהודים אינם מיושבים בהם.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: אנו מוכנים לזה, ואף מונח כסף למטרה זו. גם מקוה אני שימצאו אנשים להגשמתה. אולם, גורלה של ירושלים העתיקה עדיין מונח בספק. מחפשים איזו נוסחה שלפ' הרובע העתיק ישאר ערבי. מובן, שאין בכוחה של שום ממשלה לוותר על ירושלים, כי לא תתקיים במקרה זה אף יום, אבל מחפשים נוסחה שלפ' ירושלים העתיקה תשאר בשלטונה של ישראל "לפנים", בעוד שלמעשה ישאר ה"סטאטוס קוו", ולא יהי' מקום לישוב יהודי שם. אם הי' לליובאוויטש הרבה כסף היינו מסתכנים, אבל אין לנו, ואיך אפשר להשקיע כספים על ספק.

אשר לבית כנסת חב"ד בעיר העתיקה – עשינו לשיקומו ושיפוצו כדין (כאן סיפר לי הרבי בסיפוק רב אודות ביקורו של שז"ר בבית כנסת זה למחרת יום הולדתו), אבל שכונה שאני.

ר' הלל זיידמן: מדוע מחפשים בישראל נוסחה?

כ"ק אדמו"ר שליט"א: משום שוואשינגטון מפעילה לחץ, וכמובן אי-אפשר להתעלם ממנו, והרי לא אדרוש ממר אשכול שיתקוטט עם וואשינגטון בגלל שכונת חב"ד. אף אם הי' שואל בעצתי לא הייתי מייעץ לו נוכח התלות באמריקה מבחינה בטחונית

אם הממשלה היתה באמת איתנה בהחלטתה לא לזוז – לא היתה וואשינגטון מפעילה

מתגלה שהיהודי לא נטמא והוא טהור ונקי לגמרי¹² – שהרי כל ענין העבירה בא מצד הרוח שטות, ולא מצד היהודי עצמו, וכמ"ש בזהר¹³ "נפש כי תחטא¹⁴ – תוהא!" אצל יהודי לא יכול להיות ענין של חטא, אלא שמצד שנכנסה בו רוח שטות – עבר עבירה בפועל.

וכיצד מגלים שהיהודי באמת טהור – ע"י שנותנים לו מ"מי המרים המאורים"¹⁵, אלו הם אלפי השנים שבני-ישראל נמצאים בגלות, יום אחר יום, שנה אחר שנה, מאות שנים אחרי מאות שנים ואלף שנים אחר אלף שנים של גלות! וזה מגלה שכל יהודי הוא טהור ונקי, עד שאפילו קל שבקלים מוכן ללכת במסירות-נפש כאשר זה נוגע לעצם השידוך שבינו להקב"ה¹⁶! יש לו הרי "בעל" – הקב"ה, אזי כשזה נוגע לעצם הקשר שלו עם הבעל – הוא הולך על מסירות-נפש!

ורק מצד זה ש"אשר הרעותי" – שהקב"ה ברא את היצר-הרע¹⁷, יכולה להיות "הוה אמינא" הפוכה (מרצון הבורא).

ו. והנה, כיון שהקב"ה הוא ה"בעל" של בני-ישראל, עליו לתת להם הכל, "שארה כסותה ועונתה"¹⁸.

ובפרט שהיחוד דהקב"ה (איש) עם בני-ישראל (אשה) הוא יחוד כזה, שלא יכול להיפסק כלל – כיון שבמתן-תורה "כפה עליהם הר כגיגית"¹⁹, ועיי"ז לפעל ש"להחליפם

(12) ע"פ נשא שם, יד. שם, כח.

(13) ח"ג יג, ריש ע"ב. טז, א. וראה ד"ה באתי לגני תשי"ג ס"ב.

(14) ויקרא ד, ב.

(15) נשא שם, כד. ועוד.

(16) תניא פי"ח (כד, א). וראה לקו"ת שה"ש ה. ג. ד"ה באתי לגני שבהערות הקודמות. ועוד.

(17) מיכה ד, ו. ברכות (לא, סע"ב ואילך) וסוכה (גב, ב) ופרש"י. וראה גם בר"כ פ"ז, ד.

(18) משפטים כא, י.

(19) שבת פח, א.

באומה אחרת איני יכול²⁰, זוהי החופה והקידושין שבין בני-ישראל – דוקא – והקב"ה, ובמילא מוכרח הקב"ה לתת להם כל טוב.

וכמבואר באחרונים²¹, שלכאן הרי בני-ישראל אמרו "נעשה ונשמע" ומדוע הוצרך להיות "כפה עליהם הר כגיגית"?

ומבארים, הגם שהקב"ה רצה שיהי' "להחליפם באומה אחרת איני יכול", אעפ"כ בית-דין של מעלה יכולים לבוא בטענות: היתכן, כיצד זה מסתדר ע"פ הלכה וע"פ תורה (הרי יש אפשרות לגרש את האשה)?! לכן "כפה עליהם הר כגיגית", הקב"ה אנס, כביכול, את בני-ישראל שהיו אז בגדר פנוי, והדין באונס הוא ש"לא יוכל לשלחה כל ימיו"²², ובמילא "להחליפם באומה אחרת איני יכול" – ע"פ דין תורה!...

אפילו אם בני עברו על חטא – אין להקב"ה ברירה, כביכול, ו"לא יוכל לשלחה כל ימיו"!

ובמילא, מוכרח הבעל (הקב"ה) להעמיד הכל לאשה (בני), "שארה כסותה" וכ"ש "עונתה", ובאופן ד"לא יגרע" – הוא צריך לוודא שלא יחסר אצלה אף ענין, שיהי' לה בני חיי ומזוני רויחי, וכולם רויחי, בתכלית השלימות.

ובפרט עוד שהאשה, בני, היא אשה ומלכה של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שאז צריך הבעל – המלך, להעמיד לה את כל צרכי בתור מלכה, כהדין בהל' אישות²³, שהבעל צריך לתת לאשתו לפי ערך הנכסים שבידו –

(20) רות רבה פתיחתא ג. וראה קידושין לו, א (שו"ת הרשב"א ח"א סקצ"ד). במדב"ר פ"ב, טו. ועוד.

(21) תפארת ישראל (למהר"ל) פ"ב.

(22) תצא כב, יא.

(23) רמב"ם הל' אישות פי"ב הי"א. טושר"ע אהע"ז סס"ט ס"ג.

והיות שכאן מדובר אודות מלך מלכי המלכים הקב"ה, מובן מה שעליו לתת למלכה שלו!

ז. ובפרט עוד שהאשה נקי' וטהורה כו', רק כיון ש"אשר הרעותי", מצד זה שהקב"ה ברא את היצה"ר, "שאור שבעיסה"²⁴ – לכן ישנה אפשרות שיהודי יעשה היפך רצונו.

האם יש לך (להקב"ה) טענות לבני-ישראל? אתה אשם בכך! הרי אתה בראת את היצר-הרע, וכפי שהגמ' אומרת²⁵ "ארבעה מתחרט עליהן הקב"ה שבראם כו' יצה"ר", "דצוננו לעשות רצונך ומי מעכב – שאור שבעיסה"²⁴, אתה עשית את ה"שאור" והכנסת א"ז ב"עיסה"!

וא"כ מה יש לך טענות ("איזו וואָס האָסטו טענות")?

ח. עפ"ז – שמסכת סוטה מדברת אודות היחס שבין בני-ישראל להקב"ה, שאף שלפעמים קורה אצלם "כי תשטה", והם עוברים על חטא, הרי זה רק מצד הרוח שטות שבהם ומצד היצה"ר שהקב"ה "שתל" בהם ("אריינגעשטעלט"), אך באמת הם נקיים וטהורים – יובן גם (הגירסא ב) סיום המסכת, שע"פ כמה גירסאות, סיום המסכת היא הברייתא של רבי פנחס בן יאיר:

"רבי פינחס בן יאיר אומר זהירות מביא כו'", עד שזה מביא "לידי טהרה" וטהרה מביאה לידי תחיית המתים "ותחיית המתים בא ע"י אליהו הנביא ז"ל במהרה בימינו כו", שהוא מבשר בשו"ט עד לבשורת הגאולה.

ט. ענין זה קשור עם סיום המסכת גם לפי הגירסא שהסיום הוא בדברי רב יוסף: "לא תינני ענוה דאיכא אנא".

והביאור בזה:

אין ענוים גדולים יותר מאשר בני-ישראל,

(24) ברכות יז, א. ובפרש"י שם.

(25) סוכה שם.

(26) ע"פ ברכות יז, ב.

כנסת ישראל – והראי': מאז ומעולם הוצרכו בני-ישראל לתבוע בזרוע²⁶ שהקב"ה יתן להם הכל כדי המלך, כי ע"פ דין מגיע להם הכל, שהרי הקב"ה אנס אותם (כביכול), "כפה עליהם הר כנגיית", ואזי "לא יוכל לשלחה גו".

ועוד יותר – לבני-ישראל יש את מלא הזכות לתבוע: מה זה הגלות הזו ("וואָס איז דאָס פאַר אַ גלות"), מה זאת-אומרת שהבעל הלך למדינת הים²⁷ בה-בשעה שהיתה חופה וקידושין ע"פ דת משה וישראל בין האשה (בנ"י) והבעל (הקב"ה), ובנוסף לכך האשה נקי' וטהורה – ואם-כן, היתכן שהבעל הלך למדינת הים, היתכן שישנו גלות!!

ואפילו אם יש חשש שהאשה עשתה משהו – הרי גם זה לא באשמתה, אלא הבעל אשם, כיון שהוא ברא את היצה"ר, והוא מתחרט על כך בכל יום!

ואם-כן, איזו הצדקה ישנה (לבעל, הקב"ה) להתנהג כך – שהוא הולך למדינת הים, ואת בני-ישראל שולח לגלות!!

ורק כיון שבני ישראל הם כאלו ענוים, שגדולים מהם אי אפשר להיות – לכן אינם תובעים זאת!

אבל, כמה השיעור להיות עניו – תן דפיקה על השולחן ותגיד שיביאו את משיח תיכף ומיד!!

י. ע"פ המבואר לעיל תובן יותר הנקודה הנ"ל, שבמס' סוטה מדובר בנוגע לסימנים דעקבתא דמשיחא כפי שהם אצל בנ"י.

דלכאורה עדיין צריכים להבין: אחד מהסימנים המובאים במס' סוטה⁵ על דרא דעקבתא דמשיחא הוא שה"מלכות תהפך למינות", שזה הרי קשור לכאור' רק עם (הגוים) בעולם?

(27) ראה תענית כ, א. סנהדרין קד, סע"א. איכ"ר פ"א,

ג. וראה זח"א ר"י, א. ח"ג כ, א. עה, א.

שצריכים רק "לצחצח את הכפתורים", ואח"כ ההודעה שכבר סיימו גם את זה, וצריך רק להיות "עמדו הכן כולכם"⁷ ללכת לקבל את פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה.

ולכן – הרי זה צריך להוסיף עוד יותר חיות ושמחה בסיום העבודה דההכנה באופן ד"עמדו הכן כולכם" להגאולה, ובפרט – ע"י הוספה ב"נר מצוה ותורה אור" ובאופן שזה יגיע ויאיר בכל הסביבה, עד – בכל העולם כולו.

(משיחת ש"פ בהעלותך, י"ט סיון ה'תנש"א – מוגה, תרגום מאידית)

(5) נדפסו באגרות קודש שלו ח"ה ע' שסא ואילך. (7) ראה אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח"ד ע' רעט. שעזו ואילך. תח ואילך. ח"ו ע' תל ואילך. "היום יום" טו טבת. ובכ"מ. (6) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

מוקדש

לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתחי'

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

ובנותיהם רחל בת חיה מושקא ולאח' שרה בת חיה מושקא שיחיו

ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחיו

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"ג זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסת, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

מישהו מן הצד ולא יהי עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו (ב"ב, תלמידיו וכו')! – אלא ודאי ישתדל גם הוא להשתתף עמהם בחנוכה, לקרב ולזרז את חנוכת ביהמ"ק השלישי שיבנה במהרה בימיו ובימינו.

וכאמור, כל זמן שמשיח צדקנו עדיין לא בא, אין מקום לחלישות, ח"ו, בהדעת בחנוכה זו, אלא אדרבה – לחזק ולהוסיף ביתר שאת וביתר עוז, ומתוך זריזות הכי גדולה, ע"ד מ"ש בנדבת המשכן "והם הביאו אליו עוד נדבה בבוקר בבוקר"¹⁰, "לשני בקרים הביאו כל מלאכת המשכן"¹¹, ולא פסקו מלהביא עד ש"ויצו משה . . איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה גו"¹², ואילו בנדו"ד, לא רק שאין רשיון ממש רבינו שבדורנו, נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, להפסיק ח"ו בעשיית המלאכה, אלא אדרבה, ישנו ציווי מפורש להוסיף בה ביתר שאת וביתר עוז, עד שמשלימים מלאכת החנוכה דביהמ"ק השלישי.

(משיחת ש"פ בהעלותך, י"ט סיון ה'תשמ"ח - מוגה)

(12) שם, ו.

(10) ויקהל לו, ג.

(11) שמור"פמ"א, ב. תנחומא תרומה ג. ועוד.

ה"עולה מאלי" של דורנו זה

ובכל זה מתוסף הדגשה בדורות האחרונים, בעקבתא ועקבתא דעקבתא דמשיחא ובפרט בדורנו זה, דור האחרון גדלות:

אע"פ ש"אכשור דרי" (בתמי"), ובפרט בעקבתא דעקבתא דמשיחא כמבואר בחותם מסכת סוטה, שגם המעלות דדור זה באים כהמשך להדורות שלפני זה, ומקבלים את כל הכחות ואת ריבוי העבודה בתורה ומצות מהדורות שקדמו, עד שה"הדלקה" דה"נרות" דדור זה באה כתוצאה מהעבודה והדרכה דהדור שלפני זה וכו' – אבל הכח ע"ז ישנו, שמיד אח"כ – תהי' "שלהבת עולה מאלי".

ואדרבה: דוקא העקב שברגל, הדור הכי אחרון, יש בכחו להיות "עולה מאלי" ולהעלות את כל הדורות שלפני זה, ע"ז שהדור האחרון דהגלות נעשה הדור הראשון דהגאולה – הגאולה לכל בני ישראל במשך כל הדורות!

ובפרט שהרועה² אהרן הכהן שבדורנו – כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – הראה בגלוי את אהבתו לכל בני ישראל, כולל – "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", ע"י פעולותיו הרבות בהפצת היהדות והפצת המעיינות חוצה [ובפרט ע"פ הידוע³ שבדורנו זה כבר אינם ע"ה כבדורות הראשונים, כיון שכיום יש לכל יהודי שייכות וידיעה בתורה (עכ"פ בתורה שבכתב, שבה יוצאים ידי-חובה אפילו כאשר לא ידע מאי קאמר⁴)],

ובמיוחד – ע"י ה"קול קורא" שלו ד"לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"⁵, וההכרזה⁶

(1) יבמות לט, ב. וש"נ.

(2) שכן נקרא אהרן במקרא מפורש "שלושת הרועים" תרמט ואילך.

(3) ראה תו"א מקץ מא, א. סה"מ תקס"ח ח"ב ס"ע

(4) ש"ע אדה"ז האו"ח ס"ג. הל' ת"ת שלו פ"ב סי"ב-ג.

והביאור בזה:

רש"י מפרש²⁸ שהכוונה "מלכות תהפך למינות" היא: "המלכות השולטת על רוב העולם תהא למינות נמשכים אחר טעות שלו ותלמידיו נקראו מינים", כלומר, שימשכו אחרי הטעות של "אותו האיש", שתלמידיו נקראים מינים.

ועפ"ז תתיישב שאלה שניתן לשאול על הגמ' בענין "מלכות תהפך למינות": הרי כל המלכיות שבעולם, גם בדורות שלפנינו, היו מינים ועובדי עבודה זרה, ואם-כן, מהו הסימן בזה שדוקא בעקבתא דמשיחא "מלכות תהפך למינות"?

והביאור בזה: לא מדובר כאן אודות סתם מינים או סתם עובדי ע"ז, אלא מדובר על מינות של תלמידי "אותו האיש", שנצרות היא ענין של ע"ז כפי שהרמב"ם כותב²⁹.

ומכך מובן שהמינות הנמשכת מ"אותו האיש" ומתלמידיו היא גרועה יותר מכל שאר המינות אצל הגוים, וכפי שראו בפועל, שדוקא בגלל מה שאירע עם "אותו האיש" לפני אלפי שנים – סבלו בני ישראל מתלמידיו צרות במשך הדורות, ענינים של עלילות דם וכו', שזה הגיע דוקא מתלמידי "אותו האיש" ולא מישמעאל וכו'.

והטעם לזה – מאחר שהוא הי' יהודי, לכן על-ידו הגיעו הצרות הכי גדולות לבני ישראל במשך זמן הגלות ר"ל.

(28) ראה גליון הש"ס שם (מרש"י דפוס אמשטרדם).

(29) הל' ע"ז פ"ט ה"ד. פיה"מ (הוצאת קאפאח) לע"ז פ"א מ"ג.

[אך היהודים לא צריכים להתפעל מהנוצרים הצועקים שיש למסור חלק מירושלים לידי הערבים, שהרי מה זה עסקך (של הנוצרי) מה שנעשה בירושלים השייכת ליהודים?! מה אתה מתערב ואומר שיש לחלק את ירושלים וכו'?! מה אתה דואג כיצד לפרש את הפסוק בתורה³⁰ "שן תחת שן עין תחת עין"?!]

ומזה מובן, שגם הסימן ד"מלכות תהפך למינות" המובא במס' סוטה – קשור עם בני", ולכן הוא כתוב במס' סוטה.

יא. ע"פ הנ"ל יובן החילוק בין מס' סנהדרין למס' סוטה, שבמס' סנהדרין מדובר אודות מצב העולם, ובמס' סוטה מדובר אודות מצבם של בני ישראל.

והיות שמשיח יפעל הן בעולם והן בבני ישראל – לכן כאשר מדובר על הסימנים של דרא דעקבתא דמשיחא, אזי במס' סנהדרין שבה מדובר על מצב העולם – הוא מונה את הסימנים שיהיו בדרא דעקבתא דמשיחא **בעולם**, ואילו במס' סוטה שבה מדובר על מצבם של בני"י – הוא מונה את הסימנים שיהיו בדרא דעקבתא דמשיחא אצל בני"י.

והטעם לזה שבמכתב צויין דוקא לגמרא בסוטה הוא כאמור: כיון שהמכתב נכתב בימי הספירה שבהם לומדים את מס' סוטה, ובמילא מובן, שימים אלה (ימי הספירה) יש להם שייכות מיוחדת עם מס' סוטה. ■

(30) משפטים כא, כד. ב"ק פג, ב. רמב"ם הל' חובל ומזיק פ"א ה"ג.

ההוראה מ"חלשה דעתו" של אהרן הכהן

א. [.] הלימוד וההוראה מהסמיכות דפרשת המנורה לפרשת הנשיאים – ש"כשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו כשלא הי' עמהם בחנוכה:

כאשר יהודי רואה או שומע שכו"כ מישראל עסקו בענין שהוא בבחינת חנוכת המשכן, ולדוגמא: פעולת החינוך (חנוכה) של יהודי (קטן בשנים או קטן בדיעות) בעניני התומ"צ, וכן הדלקת המנורה [שגם זה ענין של חינוך¹, ואדרבה, "שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות"] להדליק "נר ה' נשמת אדם", כל ז' הסוגים דבני", ב"נר מצוה ותורה אור", ע"י הפצת התורה והיהדות – הרי, בראותו שהוא "לא הי' עמהם בחנוכה", צריך להיות אצלו **חלישות הדעת**, "חלשה אז דעתו כשלא הי' עמהם בחנוכה"!

בסגנון אחר: "הבינו מדעו (לשון דעת) להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו" – צ"ל באופן שכל המציאות ד"מדעו" אינה אלא בענין ד"לעמוד לפני ה' לשרתו", ע"י העבודה במשכן, עד כדי כך, שכאשר נעשה דבר מסויים בעבודת המשכן ע"י אחרים והוא לא הי' עמהם, "חלשה אז דעתו", שנעשה אצלו חלישות בכל מציאות הדעת, מכיון שאינה אלא בשביל עבודת המשכן, "לעמוד לפני ה' לשרתו"; ואם לא חלשה דעתו מזה שלא הי' עמהם – הרי זו הוכחה שעדיין לא הגיע לדרגא ש"הבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו" (עכ"פ בשלימות), שזוהי כל מציאות דעתו.

ליתר ביאור: מכיון שאמרו חז"ל² "כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם"³, הרי, המחשבה שהוא צריך להשתתף בכל פעולה ועבודה בעניני המשכן, עד כדי חלישות הדעת כשנעשה דבר מסויים ללא השתתפותו – אין בה משום גאווה.

אבל אעפ"כ, אין הכרח שהוא בעצמו ישתתף בכל פעולה ועבודה בעניני המשכן, שהרי, מכיון ש"כל ישראל ערבים זה בזה"⁴, יכול הדבר להעשות ע"י אחר וכיו"ב.

ואעפ"כ, כשרואה או שומע שכו"כ מישראל עסקו בענין (של חנוכת המשכן) והוא לא הי' עמהם בחנוכה – הרי, אע"פ שהדבר לא הי' באשמתו, מכיון שהי' אנוס וכיו"ב, ויתירה מזה, שבשעה זו הי' עסוק בעבודה אחרת בעניני המשכן⁵, מ"מ, כאשר כל מציאות הדעת שלו אינה אלא בשביל עבודת המשכן, "הבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו" – לא יועילו כל ההסברים להרגיעו, שכן, בידיעו שמציאות הדעת היא בשביל עבודת המשכן, הרי,

(1) להעיר מפ"י האוה"ח שם שבהדלקת המנורה "כל

יום כעושה מעשה חדש שמחנך הוא המנורה בכל הדלקה והדלקה".

(2) סנהדרין לו, סע"א – במשנה, וראה רמב"ם הל' סנהדרין פ"ב ה"ג.

(3) שעי"ז נעשה מעין נדו"ד אף שהוא במשכן הכללי

דכל העולם.

(4) שבועות לט, סע"א. וש"נ. רמב"ם הל' שבועות פי"א הט"ז. פרש"י בחוקותי כו, לו.

(5) ולא עוד, אלא, שיתכן שבסופו של דבר (אף שלע"ע אינו יכול לידע זה) יתברר ש"שלך גדולה משלהם כו".

העובדה שנעשה דבר מסויים בעבודת המשכן ללא השתתפותו (תהי' הסיבה אשר תהי') פועלת אצלו חלישות הדעת!

ב. אמנם, בענין זה יש חילוק בין עבודת אהרן לעבודת כאו"א בעניני המשכן (הרוחני): ובהקדים – דיוק הלשון "חלשה אז דעתו", שחלישות דעתו של אהרן לא היתה אלא לאחרי שנסתיימו י"ב ימים דחנוכת המשכן, כי, כל זמן שלא נסתיימה חנוכת המשכן הרי יתכן שסו"ס יצטווה גם הוא להשתתף בחנוכה, ורק לאחרי שנסתיימה חנוכת המשכן, ונוכח לדעת בוודאות "שלא הי' עמהם בחנוכה" – "חלשה אז דעתו".

אבל בנוגע לעבודת כאו"א בעניני המשכן (הרוחני) – הרי, כל זמן שמשח צדקנו עדיין לא בא, לא נסתיימה חנוכה זו, ולכן, בראותו שכו"כ מישראל עוסקים בענין של חנוכת המשכן ללא השתתפותו – הרי, במקום שתהי' לו חלישות הדעת "כשלא הי' עמהם בחנוכה", עליו לנצל את חוזק הדעת לחפש דרכים כו' להשתתף עמהם בחנוכה, וכשיתקע מחשבתו ודעתו בחוזק (היפך הענין דחלישות הדעת לגריעותא) בודאי ימצא הדרך הנכונה להשתתף עמהם בחנוכה!

בסגנון אחר קצת: הסיבה לכך שבהשגחה פרטית ראה או שמע אודות פעולתם של כו"כ מישראל בענין של חנוכת המשכן, היא – לא כדי שתהי' אצלו חלישות הדעת "שלא הי' עמהם בחנוכה", אלא אדרבה – כדי שילמד הרואה בעבודתו לקונו, שגם הוא צריך לעסוק בעבודה זו, ע"י ההתבוננות בדעתו (בחוזק הדעת) כיצד יכול אף הוא להשתתף עמהם בחנוכה.

היתכן שכאשר כו"כ מישראל עוסקים בחנוכת והכנת ביהמ"ק השלישי, יעמוד מישהו מן הצד?

ג. וענין זה הוא בהדגשה יתירה בדורנו זה:

דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות שיזכה להיות דור הראשון של הגאולה. וכמובן מההכרזה הידועה דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – לפני עשרות שנים – "לא לתר לתשובה⁶ לא לתר לגאולה"⁷, מכיון שכבר עומדים בסיומה של העבודה, ולא נשאר אלא "לצחצח את הכפתורים"⁸, ובימינו אלו – הצחצוח האחרון של הכפתור האחרון!

ומזה מובן, שבימינו אלו, כל פעולה ופעולה בעניני התומ"צ, ועאכו"כ הפעולה ד"בהעלותך את הנרות" ע"י הפצת נר מצוה ותורה אור, התורה והיהדות, שתוכנה חנוכת המשכן באופן ד"שלך גדול משלהם" [.] – מודגש בה ביותר וביותר הענין דחנוכת (חינוך והכנה) בנין ביהמ"ק השלישי⁹.

ולכן, היתכן שכאשר כו"כ מישראל עוסקים בחנוכת והכנת בית המקדש השלישי, יעמוד

(6) כולל גם הפירוש הפנימי דתשובה – "שאינ הפי' תשובה גשמית מעבירות דהיינו עזיבת החטא בלבד . . . אלא תשובה ומעשים טובים, דהיינו שלהיות המעשים טובים ומאירים באור ה' א"ס ב"ה צריך להיות בחי' תשובה שהוא להשיב את הנפש למקורה ושרשה כו"

(לקו"ת דרושי שמע"צ פה, א. ובכ"מ).

(7) "קול קורא" ב"הקריאה והקדושה" דשנת תש"א-ג. ועוד.

(8) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(9) ראה גם קונטרס משיחות ש"פ ויגש תשמ"ז.